

ЛЬВІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ПРОЦІВ Олег Романович

УДК 351.765(477.83/.86) (09)

**ГЕНЕЗА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ
ВИКОРИСТАННЯ ТВАРИННОГО СВІТУ ГАЛИЧИНИ**

Спеціальність 25.00.01 – теорія та історія державного
управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора наук доктора наук з державного управління

Київ - ????

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Львівському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

**Науковий
консультант –**

доктор наук з державного управління,
професор **ДРОБОТ Ігор
Олександрович**,
Львівський регіональний інститут
державного управління Національної
академії державного управління при
Президентові України, професор
кафедри державного управління.

**Офіційні
опоненти:**

1. ???????????????;
2. ????????????????
3. ????????????????

Захист відбудеться ????????????????

З дисертацією можна ознайомитись ????????????????

Автореферат розіслано ????????????????

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Вагомим завданням сучасного державотворення є підвищення якості управління розвитком суспільних відносин. Україна конституційно задекларувавши наміри будувати демократичну, правову, соціальну державу – докладає значних зусиль у питаннях удосконалення управлінської складової з урегулювання соціально-економічних, політичних, організаційно-правових відносин. В країні триває реформа державного управління та місцевого самоврядування, відбувається становлення нового для України управління суспільними процесами – публічного управління. Воно охоплює широке коло інтересів у виробничій, соціальній та гуманітарній сферах. Суб'єктами його здійснення виступають держава, територіальна громада, громадські інституції, асоціації бізнесу тощо. Однак в новітній період розвитку воно не набуло ще належної вагомості в упорядкуванні суспільних процесів, не стало рушійною силою перетворень в галузях економіки країни. Однією з таких сфер є сфера використання тваринного світу – сфера, яка упродовж новітньої історії України та й у радянський період була і залишається збитковою.

Недосконала законодавча база, дефіцит кваліфікованих спеціалістів, проблеми їх підготовки, корупційні діяння посадових осіб, розквіт браконьєрства, зростання кількості шкідливих хижаків порушує екологічну рівновагу у дикій природі, спотворює відносини між людиною і тваринним світом, негативно впливає на розвиток галузі в цілому.

З огляду на це й у контексті здійснення в Україні адміністративної реформи набувають вагомості дослідження теоретичних засад становлення та розвитку публічного управління як системного суспільного явища на загал та як

засобу впливу на розвиток означеної галузі зокрема. Результати такого дослідження будуть більш об'єктивними, якщо обґрунтовані теоретичні засади функціонування досліджуваного явища матимуть підтвердження історичним досвідом. В дисертаційній роботі проведено дослідження досвіду організації та здійснення публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини, де навіть за обмеженої державної суб'єктності означена галузь залишалась рентабельною.

В сучасній суспільній науці дослідженню публічного управління, його суб'єктів, об'єктів, принципів, форм та методів здійснення приділяється значна увага. Свідченням цього є праці В. Б. Авер'янова, Г. В. Атаманчука, В. Д. Бакуменка, О. В. Батанова, П. Д. Біленчука, В. І. Борденюка, В. М. Вакуленка, Т. Д. Гошко, В. А. Григор'єва, І. О. Дробота, В. С. Загорського, О. С. Ігнатенка, В. М. Кампо, О. О. Карлова, О. П. Кириленка, В. М. Князева, А. А. Коваленка, М. І. Корнієнка, В. І. Кравченка, В. С. Куйбіди, О. Ю. Лебединської, В. В. Мамонової, П. І. Надолішнього, Н. Р. Нижник, О. Ю. Оболенського, В. М. Олуйка, М. Ф. Орзіха, Ю. Л. Панейка, М. І. Пітцика, П. М. Петровського, В. Ф. Погорілка, М. О. Пухтинського, С. Є. Саханенка, С. М. Серьогіна, О. І. Сушинського, О. Ф. Фрицького, В. М. Шаповала, Ю. П. Шарова, Є. С. Шугріна, В. А. Ясюнаса та ін.

Питання публічного управління у сфері використання тваринного світу у різні історичні періоди безпосередньо чи опосередковано за напрямками досліджували науковці, політики, громадські діячі та практики. Зокрема, за напрямом нормативно-правового забезпечення предмету дослідження – Р. Балко, В. Баворовський, С. Бендзікевич, К. Беноні, І.

Бобятинський, Т. Бресєвіч, Й. Брінкен, Х. Целецький, В. Бурда, Е. Бужинський, Л. Харевічова, Ф. Хойновський.

За напрямом інституційного забезпечення – Мейєр Д.И., Я. Стижинський, Т. Чацкі, Я. Чех, Р. Хубе, В. Шульт, К. Слотвінський, В. Шабльовські, Я. Гейштор, С. Стажинські, С. Крогульський, К. Матіас, Ф. Герушинський, Р. Потоцький, Я. Штольцман, Е. Тілл, О. Огоновський, М. Павліковський, В. Калускі, Л. Старкевич, Р. Лесневські, Я. Новак, М. Звежицкі, М. Новіцкі, В. Спауста, З. Годинь, Т. Пілат, Е. Міцельський, Й. Косіна, С. Шембек, А. Мнішек, В. Попел, В. Спауста,

За напрямом організаційного забезпечення – де Новіна Лучаковський М.-Б., Я. Марцінків, С. Шембек, А. Водзіцький, А. Соловій, Я. Старкль, З. Фішер, Е. Незабітовські, В. Хубер, С. Камоцкі, М. Рейман, Колбушовський, К. Гостинські, Я. Дерезинський, Б. Свєнтоженцький, В. Янта-Полчинський, К. Кохановський, В. Гюртлер, Н. Аристов, М. Пелещишин, М. Гунчак, Я. Ейсмонд, С. Павлік, М. Лицур, К. Солтинський, А. Новолецькі, М. Росохацький.

Водночас, незважаючи на активні наукові пошуки щодо загальних категорій, принципів, форм та методів здійснення публічного управління, комплексне наукове дослідження його функціонування у сфері використання тваринного світу в межах науки державного управління не здійснено. Зокрема, потребує упорядкування історіографія досліджуваної проблеми, окреслення джерельної бази, виявлення стейкхолдерів (заінтересованих сторін) у сфері використання тваринного світу та з'ясування міри їх впливу на розвиток означеної галузі, оцінка особливостей публічного управління Галичини у порівнянні з іншими суб'єктами Австро – Угорської імперії, встановлення соціально-економічної основи розвитку галузі використання тваринного світу, вивчення нормативно-

правового забезпечення публічного управління досліджуваною галуззю, з'ясування чинників формування і реалізації державної політики у сфері використання тваринного світу, обґрунтування підходів щодо запровадження кращих практик організації та здійснення публічного управління у сфері використання тваринного світу в Галичині до умов України, що в комплексі дасть змогу розв'язати наукову проблему, яка полягає у розкритті генези публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини та обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів з упровадження його кращих практик в Україні.

Зазначене зумовило актуальність цього дослідження, що вплинуло на вибір його мети, формування завдань і гіпотези.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана на кафедрі державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Наукові дослідження за темою дисертації здійснювались в межах науково-дослідної роботи Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України: «Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник регіонального розвитку та консолідації» (державний реєстраційний номер 0120U101169), де автором здійснено аналіз діяльності громадських мисливських та рибальських організацій щодо їх впливу на публічне управління Галичини та обґрунтовано можливі шляхи його адаптування в Україні.

Мета дослідження: Виявити принципи, закономірності та тенденції організації і розвитку публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини й обґрунтувати

методологічні підходи упровадження кращого досвіду в умовах України.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі завдання:

- узагальнити історіографію проблеми організації державного регулювання мисливства та рибальства в Галичині (1772-1939 рр.) в контексті соціально-економічного, політичного, гуманітарного розвитку суспільства;

- окреслити джерельну базу дослідження, з'ясувати повноту та репрезентативність джерельного забезпечення, визначити ступінь наукової достовірності окремих груп джерел;

- розкрити вплив заінтересованих сторін (громадських організацій, політичних партій тощо) на формування публічного управління;

- проаналізувати та розкрити вплив національних, релігійних, культурних впливів на публічне управління;

- виявити особливості публічного управління галуззю у порівнянні з іншими країнами Європи досліджуваного періоду;

- розглянути вплив публічного управління на соціально-економічний стан галузі мисливства та рибальства;

- розкрити особливості нормативно-правового регулювання у сфері використання тваринного світу;

- розкрити позитивні та негативні чинники формування та здійснення державної політики в організації мисливства і рибальства в означений історичний період розвитку Галичини;

- обґрунтувати теоретичні та методологічні підходи використання історичного досвіду для вдосконалення публічного управління у сфері використання тваринного світу в Україні.

Об'єктом дослідження є процес здійснення публічного управління в Галичині.

Предмет дослідження - організація і розвиток публічного управління Галичини кінця XVIII - початку XX століття у сфері використання тваринного світу.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що вивчення й узагальнення досвіду організації публічного управління Галичини у сфері використання тваринного світу дасть змогу виявити основні складові ефективного розвитку галузі й використати його кращі практики в Україні.

В основу дослідження покладена *концептуальна ідея* про те, що публічне управління у сфері використання тваринного світу в Україні є автономною частиною єдиної цілісної системи теорії і практики публічного управління, котре функціонує й розвивається в єдності з іншими напрямками цієї системи й відповідає орієнтирам суспільного розвитку. Процес становлення й розвитку системи публічного управління використання тваринного світу зумовлений закономірностями розвитку теорії та практики публічного управління еволюцією суспільства, яка різними способами впливає на розвиток цієї системи.

Територіальні межі дослідження охоплюють Галичину в складі Австрійської імперії та Австро-Угорської імперії, ЗУНР, Другої Речі Посполитої.

Хронологічні межі дослідження: від входження Галичини до Австрійської імперії, урядування Другої Речі Посполитої (1772 – 1939 рр.). У 1772 році Галичина входить до Габсбурзької імперії, започатковуються якісні перетворення в організації публічного управління. Тож цей період можна вважати вихідною точкою в розгляді проблеми. Нижня хронологічна межа 1939 рік визначається соціально-економічними змінами,

які пройшли в Галичині внаслідок її окупації Радянським Союзом відповідно до угоди про ненапад між Німеччиною та Радянським Союзом від 23 серпня 1939 року. Аналіз публічного управління багатьох адміністративних утворень (держав) на території Галичини дозволяє виявити й узагальнити позитивний та негативний досвід його функціонування в різних суспільно-політичних формаціях, надає об'єктивні дані для обґрунтування теоретичних та методологічних засад його організації, здійснення і розвитку у сфері використання тваринного світу.

Методи дослідження. У роботі використовується традиційний методологічний інструментарій суспільних наук, що включає широкий перелік філософських, загальнонаукових і спеціально-наукових методів та ґрунтується на принципах об'єктивності, всебічності, комплексності й історизму. Пріоритетно при написанні дисертації застосовувався універсальний діалектичний метод пізнання. Цей метод дозволив проаналізувати процес становлення і розвитку публічного управління Галичини протягом кінця XVIII – початку XX ст. Для виявлення впливу конкретних історичних умов на становлення господарських, екологічних, гуманітарних інституцій, на публічне управління Галичини застосовувався **діалектичний метод**. З метою виявлення інституційної системи права власності на тваринний світ, звичаєве право та правові механізми його використання використовувався **логічний метод**. Для виявлення еволюційних змін, що відбулися в організації публічного управління Галичини в досліджуваний період, застосовувався **історичний метод**. Використання цього методу дало змогу у повній мірі висвітлити динаміку розвитку правових традицій, політичних впливів, культури правозастосування у сфері використання тваринного

світу Галичини. Для з'ясування призначення та впливу інституцій публічного управління на суспільні відносини використовувався **функціональний метод**. **Хронологічний метод** дав можливість розглянути вплив на організацію публічного управління Галичини конкретних історичних умов – в динаміці, змінах й часовій послідовності; Для того щоб з'ясувати закономірності експлуатації тваринного світу застосовувався **історико-правовий метод**. **Метод спостереження** використовувався при дослідженні документів та матеріалів, що становлять джерельну базу дослідження. Для виявлення ефективності впливу публічних інституцій Галичини та Австро-Угорщини на використання тваринного світу Галичини використовувався **статистичний метод**. **Історико-структурний** – дав змогу виявити основні компоненти публічного управління на різних етапах історичного розвитку.

Інформаційною базою дисертаційного дослідження є нормативно-правові акти, статистичні матеріали, спеціалізовані періодичні видання рибальських та мисливських товариств Галичини, мемуаристика, архівні джерела, офіційні документи органів публічної влади, інтернет-джерела, тогочасні праці провідних науковців, особисті напрацювання автора.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у розв'язанні актуальної наукової проблеми, а саме в розкритті генези публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини та обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів з упровадження його кращих практик в Україні.

Вирішення означеної наукової проблеми у дисертаційному дослідженні представлено сукупністю нових історичних, теоретичних та методологічних положень, висновків та рекомендацій, наукова новизна яких полягає, зокрема, в тому, що:

уперше:

- упорядковано історіографію публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини за досліджуваний історичний період (1772-1939 рр.), яка полягає у виявленні, вивченні, аналізі наукових джерел та групуванні їх за напрямками функціонування предмету дослідження, що дало змогу сформулювати складові загальної наукової концепції дисертаційного дослідження щодо реконструкції моделі публічного управління у сфері використання тваринного світу;

- виявлено низку історичних документів Галичини та Другої Речі Посполитої, що суттєво розширили базу дослідження, зокрема: Патенти від 13.06.1786 та 7 березня 1849 року, Мисливські закони від 30 січня 1875 р., 1897 р., 10 квітня 1910 р., 3 грудня 1927 року, Закони про риболовлю 1885 р., від 31 жовтня 1887 року, від 7 березня 1932 р., що дало можливість суттєво розширити аналітико-інформаційну базу дослідження й об'єктивізувати його результати;

- здійснено цілісний науковий аналіз особливостей нормативно-правового регулювання в сфері використання тваринного світу Галичини і на основі нормативно-правових актів, статистичних даних, податкового законодавства виявлено особливості впливу на галузь воєнних конфліктів, методів та знарядь добування тваринного світу, інституційної складової, що дозволило виявити причинно-наслідкову залежність між об'єктивними суспільними потребами і державно-управлінськими рішеннями при обґрунтуванні теоретичних та методологічних підходів упровадження кращих практик в Україні;

- визначено перспективи творчого використання історичного досвіду для вдосконалення сучасного публічного управління у сфері використання тваринного світу.

удосконалено:

- форми участі громадських організацій в публічному управлінні в сфері використання тваринного світу та встановлено провідні інституції їх реалізації (Галицьке мисливське товариство, Крайове рибальське товариство, Малопольське мисливське товариство, різноманітні рибальські товариства, товариства охорони тварин, діяльність філій товариств на місцях, з'їзди мисливських товариств, мисливців);

- парадигму правового регулювання тваринного світу в Галичині в контексті національних, релігійних, культурних впливів, які полягають на відстоюванні власних інтересів із застосуванням тиску на політичні процеси через політичні партії та громадські організації;

набули подальшого розвитку:

- джерельна база наукового дослідження публічного управління Галичини (закони, патенти, накази австрійських міністерств, ухвали Галицького сейму, магістратів тощо) як основа формування принципів його організації та традицій здійснення, що дало змогу виявити особливості і встановити закономірності формування нормативно-правового забезпечення у сфері використання тваринного світу;

- форми співробітництва Галичини з іншими територіями Австро-Угорської імперії та країнами Європи в організації публічного управління щодо охорони та використання тваринного світу, експортно-імпортних торгівельних операцій, що дало змогу виявити шляхи інтеграції публічного управління Галичини до стандартів європейського господарювання

- система впливу публічного управління в Галичині на соціально-економічний стан використання тваринного світу в частині раціонального використання дичини, відшкодування збитків, завданих мисливськими видами тварин

сільськогосподарським виробникам, оплати власникам землі за сервітутне право на ведення мисливського господарства та полювання, що дозволило визначити чинники обґрунтування методологічних підходів упровадження кращих практик в Україні;

- розкриття позитивних та негативних аспектів формування та здійснення державної політики в організації мисливства і рибальства в означений історичний період розвитку Галичини;

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що в дослідженні на основі історичного досвіду запропоновані практичні рекомендації для певних напрямів використання тваринного світу, які в комплексі дають змогу розв'язати методологічну проблему, яка полягає у встановленні генези публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини. Це робить їх придатними для застосування у практиці державного будівництва та здійсненні публічного управління галуззю мисливства та рибальства в Україні.

Основні результати дисертаційного дослідження використані при здійсненні викладацької діяльності (довідка Українського центру підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів лісового господарства від 06.10. 2020 року), при виконанні звіту на тему «Оцінка заходів з управління видом – ведмідь бурий – на локальному виді» на замовлення Міжнародної організації Всесвітнього фонду природи WWF-Україна (довідка від 01.10.2020 року № 633).

Дане дисертаційне дослідження забезпечить нову об'єктивну наукову інтерпретацію окремих історичних подій, низки історико-теоретичних фактів еволюції публічного управління у сфері використання тваринного світу в досліджуваний період; узагальнить й актуалізує досвід та ідеї

публічного управління щодо тваринного світу з метою застосування їх в практику розвитку галузі мисливства та рибальства. Дослідження закономірностей, принципів і тенденцій розвитку публічного управління в історичному контексті збагачують теорію та практику використання природних ресурсів та використання тваринного світу, зокрема. Зібраний матеріал, структурований на засадах проблемно-хронологічного підходу, стане вагомим підґрунтям для подальших історико-теоретичних досліджень

Подальші дослідження за тематикою публічного управління у сфері використання тваринного світу в Україні мають здійснюватися у площині вдосконалення механізмів інституалізації галузі на основі використання історичного досвіду Галичини.

Теоретичні положення та висновки дисертації будуть корисними при підготовці фахівців у сфері використання тваринного світу, написанні підручників та навчальних посібників з історії публічного управління України та історії зарубіжних країн. Матеріали дисертації можуть застосовуватись під час читання курсів “Місцеве самоврядування”, “Територіальна організація влади”, “Організація діяльності органів місцевого самоврядування”, у магістерській програмі з підготовки фахівців з державного управління та в інших курсах муніципально-врядувального спрямування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені в дисертації висновки та міркування можуть бути використані:

- у правотворчій сфері: в діяльності Верховної Ради України для підготовки нормативних актів, що регулюють питання охорони та використання тваринного світу;

- у правозастосовчій сфері: для органів публічного управління при виконанні функцій, пов'язаних з використанням тваринного світу;

- у науково-дослідницькій роботі: для розвитку науки публічного управління. Окремі результати можуть слугувати основою подальших досліджень питань розвитку природоохоронних інститутів, а також досліджень історії та сьогодення українсько-австрійських та українсько-польських відносин: розробки впроваджуються при викладанні предмету «Мисливське господарство».

- у правовиховній роботі: поширення одержаних результатів сприятиме формуванню громадської думки щодо ефективного використання та дбайливого ставлення до ресурсів тваринного світу, вивчення історичного досвіду діяльності органів публічного управління на західноукраїнських землях, сприятиме підвищенню рівня інформованості населення щодо історичного минулого краю.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею і містить особисто отримані автором нові результати у галузі науки державного управління, що в сукупності розв'язують важливу наукову проблему, яка полягає у розкритті генези публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини та обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів з упровадження його кращих практик в Україні. Усі результати одержані безпосередньо здобувачем і знайшли своє відображення в опублікованих ним роботах. У процесі одержання нових наукових результатів не використовувались ідеї або розробки інших дослідників Клапчука В.М., Гунчака М. С., Дробота І. О., Зеленчука Я.І., Лоїка Г. К., з якими опубліковано 6 робіт у співавторстві.

Апробація результатів дослідження. Дисертація пройшла апробацію на кафедрі державного управління ЛРІДУ НАДУ. Окремі положення дисертації, теоретичні та практичні висновки, результати досліджень висвітлювалися на Міжнародній науково-практичній конференції «Юридичні наукові дискусії як фактор сталого розвитку правової доктрини та законодавства» (Київ, 10-11 квітня 2015 р.), II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку медицини, ветеринарії та фармакології» (Одеса, 24-25 квітня 2015 року), II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні» (Полтава, 22-23 квітня 2015 р.), II Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток АПК на засадах раціонального природокористування: екологічний, соціальний та економічний аспекти» (Полтава, 28 трав. 2015), VI Всеукраїнській науковій конференції за міжнародною участю «Держава у теорії і практиці українського націоналізму» (Івано-Франківськ, 26-27 червня 2015 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Шляхи вдосконалення нормативно-правової бази України як основи сталого розвитку суспільства» (Харків, 4-5 вересня 2015 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми правової реформи та розбудови громадянського суспільства» (Дніпропетровськ, 24-26 вересня 2015 року), Науково-практичній конференції за міжнародною участю «Модернізація системи державного управління: теорія і практика» (Львів, 9 жовтня 2015 р.), Дев'ятій міжнародній науковій конференції «Історія торгівлі податків та мита» (Дніпропетровськ, 29-30 жовтня 2015 р.), Всеукраїнській науковій конференції «Історико-культурна спадщина Прикарпаття (на пошану Петра Арсенича з нагоди його 80-річчя та 55-річчя історико-краєзнавчої діяльності)» (Івано-

Франківськ, 4 грудня 2014 р.), Другій міжнародній науково-практичній конференції «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень» (сmt Путила, Чернівецька обл., Україна 24–25 квіт. 2015 р.), Науково-практичній конференції за міжнародною участю «Проблеми розвитку публічного управління в Україні» (Львів, 15 квітня 2016 р.), V Всеукраїнських політологічних читаннях імені професора Богдана Яроша (Луцьк, 2016 р.), Третій міжнародній науково-практичній конференції «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень» (сmt Путила – м. Чернівці, Україна 13–14 трав. 2016 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Інновації у ветеринарній медицині та аграрному виробництві» (м. Львів, 3-4 листопада 2016 р.), Десятої міжнародній науковій конференції «Історія торгівлі податків та мита» (Дніпро, 27-28 жовтня 2016 р.), Всеукраїнській науковій конференції «Етнокультурна спадщина Прикарпаття (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя)» (Івано-Франківськ, 4 грудня 2016 р.), Четвертій міжнародній науково-практичній конференції «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень» (сmt Путила, Чернівецька обл., Україна 28–29 квіт. 2017 р.), Міжнародній науковій конференції в рамках XXIV Міжнародного гуцульського фестивалю (Коломия, 11 серпня 2017 р.), V Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття» (Одеса, 12-13 жовтня 2017р.), Одинадцятій міжнародній науковій конференції «Історія торгівлі податків та мита» (Дніпро, 26-27 жовтня 2017 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку» (Львів, 17–18 листопада 2017 р.), V Міжнародній науково-практичній конференції «Формування ефективних

механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика» (Запоріжжя, 24 листопада 2017 р.), II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти» (Полтава, 28 грудня 2017 р.), V Міжнародній науково-практичній конференції «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика» (Запоріжжя, 24 листопада 2017 р.), Міжнародній науково-практичній конференції з нагоди 50-річчя організації Карпатського біосферного заповідника «Проблеми збереження гірських екосистем та сталого використання біологічних ресурсів Карпат» (Рахів, 22-25 жовтня 2018 року), Науково-практичній конференції, що відбулася в рамках XXV Міжнародного гуцульського фестивалю «Гуцульщина – XXI сторіччя: проблеми та перспективи збереження гірської природи та етнічної культури в гуцульському регіоні Українських Карпат в умовах глобалізації» (Яремче, 27 липня 2018 року), Науково-практичній конференції за міжнародною участю «Проблеми розвитку публічного управління в Україні» (Львів, 12-13 квіт. 2018 р.), П'ятій міжнародній науково-практичній конференції «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень» (Чернівці, 19 квітня 2018 р.), I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика» (Полтава, 28 трав. 2018 р.), Науково-практичній конференції за міжнародною участю «Проблеми розвитку публічного управління в Україні» (Львів, 11 – 12 квітня 2019 р.), VI Міжнародній науково-практичній

конференції «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики» (Львів, 19-20 вересня 2019 р.), XII Міжнародна наукова конференція «Історія торгівлі, податків та мита» (Дніпро 25-26 жовтня 2019 р.).

Результати апробацій були схвалені та оприлюднені на наукових конференціях, тексти наукових доповідей рекомендовані до опублікування.

Публікації за темою дисертації. Основні положення та висновки дисертаційного дослідження викладені в авторській монографії, 10 монографіях, 22 статтях, опублікованих в наукових фахових виданнях України з державного управління, 20 – в інших фахових журналах, а також у 32-х випусках матеріалів наукових конференцій та інших заходів.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження; розкрито зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; сформульовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів; наведено відомості щодо їх апробації та публікацій.

У **першому розділі** – *“Історичні та теоретико-методологічні дослідження проблеми”*, здійснено огляд історіографії, яка стосується проблеми використання тваринного світу Галичини. З'ясовано, що літературні джерела Галичини дають спотворене уявлення щодо використання тваринного світу, так як полюванням та рибальством займались особи різних соціальних станів, але лише тогочасна еліта мала можливість висвітлювати дану галузь з пієтетом, що не відображало реальний стан справ. Виявлено, що з розпадом Галичини негативний вплив на об'єктивність дослідження публічного управління мав також комуністичний режим, який керувався виключно ідеологічною доцільністю, відповідно до якої досліджувати суспільні процеси «буржуазних режимів» не схвалювалось. З утвердженням незалежності України історичні аспекти Галичини практично не досліджувались через труднощі з перекладом, так як переважна більшість джерел опубліковані іноземною мовою.

Встановлено, що з метою об'єктивного дослідження найкраще послуговуватись тогочасними офіційними документами австрійської влади, які окремими документами врегульовували питання як мисливського, так і рибальського господарства. Хронологічні межі проаналізованих нормативно-правових актів становлять чотири століття. Одним із перших нормативно-правових актів, який врегульовував використання

тваринного світу у Галичині, був Литовський статут від 1529, 1566 та 1588 рр., а останнім – Мисливський закон Другої Речі Посполитої від 3 грудня 1927 року. Досліджено правові норми-звичаї, які формували суспільні відносини та перейшли у норми права. Тому велика увага звертається на дослідження культурних, релігійних, етнічних особливостей, які поширюються виключно на мисливців та рибалок.

Економічні аспекти публічного управління досліджувались з використанням статистичних довідників, шематизмів, міжнародних та міждержавних угод, інших офіційних документів тощо.

Виявлено, що значна літературна спадщина, де розкриваються проблеми використання тваринного світу, належить власне мисливським, рибальським, спортивним громадським організаціям, які видавали такі часописи, як «Ловець», «Ловець Польський», «Ловець Велькопольський», «Мисливський огляд», «Сильван», «Окульник».

У розділі проведено історико-філософське трактування поняття «використання тваринного світу», при якому основний акцент дослідження стосується філософсько-релігійних аспектів, які обґрунтовували право власності на тваринний світ, добування, привласнення, споживання, крадіжки, гуманне поводження тощо. Подано релігійні аспекти використання тваринного світу на основі християнського віровизнання. Проаналізовано відмінності у ставленні до дичини у Старому та Новому завіті. Виявлено, що християнська та юдейська релігія базуються на гуманному ставленні до тваринного світу та невиснажливому його використанні. Встановлено, що християнська філософія базується на тому, що через Адамовий гріх раю позбулись не лише людський рід, але й тваринний, і

через те в авраамічних релігіях люди повинні дотримуватись посту, в якому забороняється споживання м'яса.

Розглянуто методологічні підходи до вивчення публічного управління у сфері використання тваринного світу. Акцентовано увагу, що проблема публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини має міждисциплінарний характер і її слід розглядати в рамках не лише публічного управління, але з історичної науки, політології, юридичної науки, а головною рисою в наукових дослідженнях має ставати відмова від догм марксистсько-ленінської теорії, яка домінувала до проголошення незалежності України.

Вказано, що позитивний вплив мала та обставина, що тематика дисертації не опрацьована в сучасній науці і, тим самим, не мала надмірного дискусійного навантаження.

У другому розділі – *“Формування правового регулювання використання тваринного світу”*, розглянуто генезу формування правового регулювання у сфері використання тваринного світу. З'ясовано, що до X ст. право власності на дичину належало особі, яка її добула. В подальшому, з зародженням феодального ладу, право власності на дичину належало власникам земельних ділянок, на яких її добули. Про важливість правового регулювання права полювання свідчать збройні конфлікти між монархами, які описано у «Повісті врем'яних літ». З метою раціонального використання тваринного світу та прихильного до себе ставлення, монархи безоплатно передавали право полювання монастирям, костелам, шляхті. Селяни за право використання тваринного світу повинні були сплачувати податки. Про важливість врегулювання питання власності та користування

мисливськими та рибальськими угіддями можна судити по тому, що воно було внесене до Конституції Пилипа Орлика від 5 квітня 1710 року.

Проаналізовано основні віхи становлення правового регулювання. Встановлено, що воно у великій мірі в частині термінів добування дичини прив'язувалось до великих християнських свят, коли зростало споживання продуктів харчування. Домінуючий вплив християнської релігії зберігався у днях, коли було заборонено не лише полювання, але й реалізація продукції тваринного світу. Виявлено, що вплив християнських норм на правове регулювання використання тваринного світу мав тенденцію до невілювання, і особливо– у період правління Другої Речі Посполитої.

Встановлено, що одним із визначальних чинників, які впливають на організацію ведення мисливського господарства, є правове регулювання власності на землю, на якій власне проводиться полювання. Виходячи з того, що для ведення мисливського господарства необхідні великі площі, визначалось, що площа мисливського господарства повинна складатись з не менш як 115 га (200 моргів), що забезпечувало ефективність господарства. Фактично ця норма з метою ефективного ведення мисливського та рибальського господарства з невеликими застереженнями діяла з 1786 по 1939 рр. На певну площу угідь регламентувалась певна кількість спеціально навчених осіб для запобігання браконьєрства. З метою регулювання чисельності популяції тварин заборонялось добування тварин за певною статевою ознакою, молодняк; визначались терміни полювання чи ловлі риби на кожен вид тваринного світу.

Велику роль в правовому регулюванні використання тваринного світу займали ветеринарні аспекти, які

зосереджувались в основному на недопущенні споживання несвіжого м'яса. Для цього існувала спеціальна служба, яка зосереджувала свою роботу на риках. Велике значення якості продукції пред'являли країни, які експортували продукцію з Галичини. Виявлено, що маніпулюючи ветеринарно-санітарними вимогами та затягуванням часу при оформленні товару на митниці, імпортери завдавали збитки галицьким товаровиробникам. Значну роль щодо правозастосування відіграли громадські організації, які контролювали дії службових осіб.

Проаналізовано особливості правового регулювання використання тваринного світу в періоди воєнних конфліктів. У даний період особливо загострюється питання обігу зброї, яка використовується при полюванні. Воєнні дії накладають обмеження на проведення полювань, негативно впливають на популяцію мисливських видів тварин, роботу мисливських товариств. У вирішенні цього питання зростає регулююча роль органів публічного управління, які переходять в руки воєнних.

Суспільні конфлікти та війни загострюють питання забезпечення населення продуктами харчування. У вирішенні цього питання зростає регулююча роль органів публічного управління, спрямована на доступ до харчових продуктів незаможних верст населення, яким реалізовувалась продукція тваринного світу за сталими цінами, а реалізовувати продукцію дозволялось за дозволом влади.

Загалом окупаційна влада у період Першої світової війни використовувала різноманітні механізми обмеження полювання: обмеження видачі мисливських білетів, дозволів на зброю, обмежувала можливість купівлі зброї. Аналогічний підхід був застосований під час Другої світової війни, але у

більш жорстокій формі, а також був долучений етнічний аспект при вирішенні питання дозволу до права полювання.

У **третьому розділі** – *“Формування публічної політики у сфері використання тваринного світу”*, викладено основні засади впливу міжнародних організацій на формування регуляторних механізмів у сфері використання тваринного світу. Доведено, що з метою ефективного використання тваринного світу, починаючи з кінця XIX століття, європейські країни намагались формувати консолідовану державну політику. Доведено, що основний вплив на ці процеси мали мисливські та рибальські товариства, власники великих господарств, державні функціонери. Вони організовували міжнародні організації, які лобіювали зміни до мисливського та рибальського законодавства, організовували пропагандистські кампанії, координували наукові дослідження.

Діяльність міжнародних організацій – «Австрійської спілки мисливців», «Спілки Цислейтанських мисливських товариств», «Міжнародної спілки підтримки мисливства», «Міжнародної мисливської ради», показала, що вони позитивно впливали на організацію використання тваринного світу через запровадження позитивних напрацювань більш розвинених європейських країн у набагато біднішій Галичині. Найбільшу увагу вони зосереджували на захисті популяцій мігруючих видів дичини та перелітних птахів, так як їх належна охорона та використання потребувала уваги багатьох країн, стандартизації мисливської зброї та набоїв, подолання інфекційних захворювань, координації наукових досліджень.

Висвітлено практичне значення участі Галичини у мисливському конгресі у Відні у 1910 року на її публічне управління. Як показав аналіз історичної літератури, діяльність

громадських організацій, які лобіювали гуманне ставлення до тваринного світу, не координувалась з мисливськими та рибальськими громадськими організаціями, хоча їхня діяльність у боротьбі з браконьєрством, незаконною реалізацією дичини та риби мала позитивний вплив на галузь мисливства та рибальства.

Проаналізовано роль політичних та громадських інституцій на формування політики публічного управління у галузі використання тваринного світу. Виявлено, що мисливство та рибальство, головним чином, заторкує інтереси селян, які є власниками земельних ділянок, та мисливців та рибалок – жителів міст, які ведуть мисливське господарство та проводять полювання на селянських землях. Конфлікт інтересів в основному полягає в економічній площині: оплата за користування сервітутами на право проведення полювання; відшкодування збитків, завданих сільськогосподарським товаровиробникам. Виявлено, що мисливці та рибалки, як багатші прошарки суспільства, для лобіювання своїх інтересів ефективно використовували громадські організації: Галицьке мисливське товариство, Малопольське мисливське товариство, Крайове рибальське товариство. Для обстоювання позиції сторони вдавались до залучення християнських організацій, напр., «Католицької спілки». Селяни у свою чергу, опирались на політичні партії (Селянська партія, засновником та керівником якої був Станіслав Поточек) та на тогочасних політиків – депутатів Галицького сейму, які підтримували селянство: Король, Гурик, Старух, Остапчук, Могольницький, Крамарчук, Мазикевич, Стапинський, Влодек, Бойко, Олесницький, Вільчкевич, Богачевський. Курівець, Вітик.

Висвітлено вплив державних та громадських інституцій на формування гуманного ставлення до тваринного

світу. Встановлено, що діяльність цих інституцій базувалась на законодавстві, яке врегульовувало умови утримання тварин, лікування, реалізацію, запобігання негуманному відношенню при забитті. Аналіз історичних джерел показав, що серед громадських організацій великий вплив на належне правозастосування мали: «Варшавська філія Російського товариства опіки над тваринами», Краківське товариство охорони тварин, Галицьке товариство охорони тварин. З метою пропаганди своєї діяльності товариства видавали такі часописи, як «Місячник», «Опікун тварин». У своїй діяльності товариства співпрацювали з мисливськими та рибальськими організаціями Галичини та європейських країн. Головним чином співпрацювали у сфері подолання забороненої торгівлі дичиною під час охоронного часу та браконьєрства, боротьби зі сказом. Встановлено, що влада матеріально підтримувала діяльність цих товариств та призначала субвенції, які на 15-20% покривали видатки. Виявлено, що членами товариств було багато духовних осіб, вчителів природничих наук, дітей.

У **четвертому розділі** – *“Формування публічного управління у сфері використання тваринного світу”*, розглянуто організаційно-правові заходи щодо регулювання використання тваринного світу. Виявлено, що з метою відстоювання інтересів мисливської та рибальської галузі громадські організації проводили вдалі іміджеві компанії, ціллю яких був тиск на органи публічного управління. Головними інструментами тиску була організація виставок та благодійних заходів, видання друкованої літератури. Велику справу у розвитку популяризації мисливства та рибальства у Галичині зробив граф Володимир Дідушицький, який в 1869 році придбав палац у центрі Львова та організував «Природничий музей ім. Дідушицьких», а в 1876 році завдяки його старанням було організовано Галицьке

мисливське товариство. Виявлено, що значний вплив на формування публічного управління мали особи аристократичного походження: князі Андрій Любомирський, Ян Ліхтенштейн, Владислав Сапега, Януш Радзівілл; графи Здіслав Тарновський, Андрій та Владислав Замойські, Альфред та Роман Потоцькі, Владислав Спауста, Казимир Водзіцький, барони Гьоц-Окоцімські, Грьодль. Виявлено, що на формування галузі мисливства і рибальства мали вплив релігійні та етнонаціональні традиції. У зв'язку з тим, що полювання було елітним рекреаційним заняттям і ним займались здебільшого особи польської національності, які визнавали католицизм латинського обряду, їхнім покровителем був Святий Губерт, тоді як в русинів візантійського обряду – греко-католиків та православних, покровителем був святий Михаїл. На законодавчому рівні визначалось, що у дні християнських свят не дозволялось проведення полювання та продаж продуктів з полювання.

Встановлено, що специфіка використання тваринного світу вплинула на утворення мисливцями та рибалками специфічної термінології, яка мала тенденцію до трансформації-розширення словникового запасу, запозичення іншомовних слів від осіб, які навчались у вищих навчальних закладах Відня веденню мисливського та рибальського господарства німецькою мовою.

Виявлено, що з метою обліку добутої продукції тваринного світу з 1874 року законодавчо встановлюється ведення статистики. Через два роки дані про добування дичини публікуються у часописі «Ловець». На основі аналізу цих публікацій виявлено, що у східних повітах Галичини ведення мисливського та рибальського господарств велось гірше, ніж у західній частині Галичини. Аналіз добування дичини показав, що в Галичині та Буковині використання тваринного світу

знаходилося на найнижчому рівні у порівнянні з іншими країнами Австро-Угорської імперії. Тогочасні дослідники доводили, що теоретично можна отримувати у сотні разів більше продукції тваринного світу, як це й демонстрували інші країни Європи.

Відповідно до статистичних даних 1881 року загальна чисельність добутої по Цислейтанії дичини становила 2145479 голів, з яких на Галичину припадала мізерна кількість – 118619 голів (5,52 %), тоді як у Чехії добували 946415 голів дичини (44,11 %), Моравії – 409696 голів (19 %), Нижній Австрії – 327142 голів (15 %). Значну кількість серед добутої дичини у Галичині становили зайці (940805 голів). Галичина займала шосте місце з добування зайця (38137 голів – 4,05 %), на Чехію припадало 380568 голів (40,5 %), Моравію – 205000 голів (21,5 %), Австрію – 169060 голів (16,9 %), Штирію – 40650 голів (4,32 %), Верхню Австрію – 38806 голів (4,12 %). З середини 20-х рр. XX ст. у Другій Речі Посполитій запроваджено не лише статистику добутої дичини, але й наявної популяції дичини.

Порівнюючи добування дичини на території Галичини й Івано-Франківської області, встановлено, що на території області у порівнянні на умовну одиницю площі в Галичині в 1900 році оленів добувалось більше у 2,2 рази, козуль – у 8,8, кабанів – у 2,3, зайців – у 3,05, вовків – у 2,5, куниць – у 3,1. Менше у три рази в Галичині добувалось лише лисиць.

Виявлено, що високі ціни на продукцію дичини та риби в Європі зумовлював її експорт. З метою контролю за цінами на внутрішніх ринках європейські країни запроваджували експортні мита. Австро-Угорська імперія з метою врегулювання експортно-імпортних операцій укладала відповідні угоди з іншими країнами Європи. Великим попитом на європейських

ринках користувався галицький короп, тоді як до Галичини імпортували оселедець з Німеччини.

У **п'ятому розділі** – *“Формування цілісного демократичного впливу на використання тваринного світу”*, розглянуто тенденції розвитку правового регулювання використання тваринного світу та встановлено, що правове регулювання та практика його застосування у значній мірі пов'язані перш за все з публічним управлінням, і воно задає алгоритм поведінки суб'єкта впливу на об'єкт.

Аналіз правового регулювання показав, що воно базувалось на принципах ефективного та бережливого використання тваринного світу. Так, право виконання полювання було доступне лише власникам великих земельних наділів у 200 моргів (115 га), власне ця вимога дозволяла раціонально використовувати ресурс тваринного світу, так як для розведення популяції дичини необхідна велика площа. На даний час в Україні мінімально допустима площа мисливських угідь складає 3 тис. га.

Виявлено, що позитивним є те, що законодавство Галичини кваліфікувало браконьєрство, як крадіжку. Але пізніше воно еволюціонувало до порушення правил полювання, і зменшила ступінь провини, що негативно вплинуло на використання тваринного світу. Встановлено, що законодавча норма оподаткування мисливських та рибальських ревірів сприяла наповненню бюджету, який використовувався на екологічні цілі, що мало позитивний ефект. Описано компетенції органів публічного управління та встановлено, що децентралізація управління галуззю – передача компетенції на рівень органів місцевого самоврядування, сприяла усуненню надмірної бюрократизації та оперативному вирішенню проблеми галузі. Виявлено, що поряд з децентралізацією

публічного управління галузі існував інституційний державний контроль.

Розглянуто публічне управління Галичини, яке врегульовувало роботу охоронців у мисливських та рибальських господарствах. Виявлено, що до їхньої діяльності виставлялись високі вимоги: відповідна освіта, відповідні моральні та психологічні якості, фізична форма, можливості отримати у відповідних правоохоронних органах дозвіл на право володіння зброєю. Про їх високе соціальне значення свідчить той факт, що вони після складення присяги отримували статус державних службовців, а їхнє свідчення у суді мало вирішальне значення.

Викладено алгоритм регулювання соціально-економічних відносин у сфері використання тваринного світу. Виявлено, що головними принципами соціально-економічного регулювання були: раціональне використання тваринного світу, що забезпечувало стале відтворення дичини; стандартизація якості продукції з метою безпечного споживання; регулювання цін в умовах політичних катаклізмів з метою забезпечення продукцією харчування малозабезпечених верств населення; оподаткування товарів галузі з метою наповнення державних та місцевих бюджетів. Описано діяльність Синдикату єврейських торгівців м'яса, до якого входило 452 особи. Негативний вплив на ефективність ведення рибальської галузі мало монопольне становище євреїв в оренді рибальських ревірів. Політика публічного управління Австро-Угорської імперії сприяла експорту дичини. Зокрема, у період з 1884 по 1908 рік дичини імпортовано на 1701082 крон, а експортовано – на 73090307 крон, у грошовому еквіваленті у тридцять разів більше дичини експортовано, ніж імпортовано.

Проаналізовано вплив громадянського суспільства в контексті проблеми використання тваринного світу. Виявлено, що на межі XIX та XX ст. у Галичині рекреаційна складова у галузі використання тваринного світу набуває великого значення. З метою лобіювання власних інтересів любителі рибальського спорту організовували громадські організації (Краківський рибацький клуб, Товариство любителів риболовлі в Кракові, Товариство любителів вудкового спорту, Повітове рибальське товариство у Коломиї, Спортивний клуб вудкарів у Львові).

Викладено алгоритм організаційно-правових заходів щодо формування гуманістичного ставлення до тваринного світу, в якому висвітлено правові та звичаєві норми на право власності при добуванні її на полюванні, правила проведення полювань, поведінки мисливців тощо.

ВИСНОВКИ

У дисертації вирішена наукова проблема теорії державного управління, яка полягає в розкритті генези публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини та обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів з упровадження його кращих практик в Україні. Отримані результати дослідження підтверджують покладену в його основу гіпотезу, свідчать про те, що поставлені завдання виконані, мета досягнута. Підсумки дослідження дають змогу визначити шляхи подальшого розвитку публічного управління у сфері використання тваринного світу в Україні, а також зробити такі висновки.

1. Узагальнено історіографію проблеми організації державного регулювання мисливства та рибальства в Галичині (1772-1939 рр.). Встановлено, що основним джерелом вивчення

публічного управління в Австрійській імперії виступає австрійське законодавство: закони, кодекси, декрети (правові акти, постанови органу влади або посадової особи), патенти (законодавчі документи, що видавалися імператором в Австро-Угорській монархії), рескрипти (монарший указ, що мав силу закону), розпорядження Галицького намісництва, розпорядження магістратів міст Галичини, міждержавні угоди, листи. Також важливим джерелом для розуміння публічного управління Галичини виступають роз'яснення органів публічного управління, які в багатьох випадках доповнювали положення законів та унормовували окремі правові відносини. До них відносяться закони Австро-Угорської імперії, цісарські патенти, розпорядження міністерств, рішення магістратів міст Галичини, розпорядження намісника Галичини й інші офіційні документи. Ці збірники зберігаються у фондах державного архіву Івано-Франківської області, відділу рідкісної книги Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника. Оригінальні тексти документів, опубліковані безпосередньо після їх прийняття, є абсолютно достовірним науковим джерелом.

2. Окреслено джерельну базу дослідження та з'ясовано, що вона складається з нормативно-правових актів, розміщених у Вісниках законів держав– «Цивільному кодексі Австрії» (1918 р.) (Kodeks cywilny obowiązujący w Austrii od 1 . stycznia 1812 r. z uwzględnieniem wszystkich zmian i uzupełnień łącznie z trzema nowelami), «Законодавстві про приватну власність» (Prawo prywatne a Austriackie), «Офіційному зведенні законів Австрії» (Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych) та у Вісниках крайових законів «Збірці законів», що виходили в Кракові в середині XIX ст. (Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim

Księstwem Krakowskim obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych), «Збірці законів» (Dziennik rządowy dla okręgu administracyjnego Namiesnictwa we Lwowie), стенографічних звітах Галицького сейму (Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem), «Новому мисливському Законі Галичини і Великого Князівства Краківського» (Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego), збірках законів та розпоряджень Галичини, що регулярно виходили у Львові (Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem), «Збірках законів», що виходили у Кракові на початку XIX ст. (Dziennik praw z roku), «Офіційному зведенні розпоряджень для столичного королівського міста Кракова» (Dziennik rozporządzeń dla stoł. król. Miasta Krakowa). Дані збірники зберігаються у державному архіві Івано-Франківської області, відділі рідкісної книги Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника. Оригінали текстів документів, опубліковані після прийняття компетентними органами влади безпосередньо після їх прийняття що мають абсолютну достовірність.

3. Розкрито вплив груп тиску на формування публічного управління. Встановлено, що великий вплив мали громадські організації та політичні партії. Доведено, що селянська партія («Stronnictwo chłopskie») лобіювала інтереси селянства в частині використання тваринного світу, а саме: в оплаті за користування сервітутами для права проведення полювання, відшкодування збитків, завданих сільськогосподарським господарствам, проведення полювання у релігійні свята, у праві отримання дозволу на зброю тощо. Встановлено, що конфлікти в Галичині, крім політичного та соціального

підґрунтя, мали й національний характер.

Доведено, що активну участь в публічному управлінні брали громадські організації. Зокрема, Краківське товариство охорони тварин мало позитивний вплив на розвиток мисливства та рибальства Галичини, яке проявлялось в боротьбі з браконьерством, незаконною реалізацією дичини та риби. З метою кооперації зусиль в ефективному веденні рибальського господарства заінтересовані особи з числа власників великих рибальських господарств, науковців, рибалок-спортсменів створили Крайове рибальське товариство. Для лобювання своїх інтересів члени товариства здійснювали вплив на органи державного управління у формі звернень, які для більшого резонансу публікували в спеціалізованій рибальській літературі. Серед основних проблем, які піднімало товариство – забруднення водойм промисловими відходами, дотримання вимог законодавства при оренді рибальських ревірів, дотримання мінімально допустимої величини виловленої риби, належна організація торгівлі рибою на ринках, що мало позитивний вплив на ефективність публічного управління в економічному та господарському вимірі. Встановлено, що органи публічного управління реагували на такі апеляції розпорядчими рішеннями, ухваленням під тиском товариства. З метою популяризації галузі рибальства і отримання бюджетних коштів на розвиток галузі товариство організовувало курси, виставки, проводило наукові дослідження, видавало періодичні фахові друковані видання. Виявлено низку випадків порушень вимог рибальського законодавства членами товариства та відповідну реакцію на них.

Встановлено, що громадські мисливські організації, метою яких була належна організація ефективного мисливського господарства, лобювали питання відповідного законодавчого

забезпечення та правозастосування органами державної влади прозорої процедури продажу дичини. Мисливські товариства брали на себе функцію громадського контролю за належним дотриманням законодавства та координуючу функцію при реалізації дичини виробниками та потенційними покупцями.

Встановлено, що громадські організації мали великий вплив на формування гуманного ставлення до тварин. З метою реалізації політики щодо гуманного ставлення до тварин було організовано багато громадських організацій з метою подолання у суспільстві жорстокого поводження з тваринами, впливу на органи влади для законодавчого забезпечення цього процесу та контролю за владою щодо правозастосування. Виявлено, що окремий напрям у реалізації політики щодо недопущення жорстокого поводження з мисливськими тваринами становила специфічна мисливська культура, яка в своєму загалі базувалась більше на звичаєвому праві, ніж на вимогах тогочасного законодавства.

Встановлено, що мисливські товариства, власники великих мисливських господарств, державні функціонери в галузі мисливства, для координації своїх дій організовувались у міжнародні мисливські організації.

4. Проаналізовано та розкрито вплив національних, релігійних, культурних аспектів на публічне управління. Встановлено, що з 1878 року виходив часопис «Łowiec» – друкований орган Галицького мисливського товариства, який відігравав визначальну роль у пропаганді мисливства. Видання часопису припинилось разом з ліквідацією товариства у вересні 1939 року з приєднанням західноукраїнських земель до складу УРСР. Виявлено, що редакційна політика журналу зосереджувалась на утвердженні культури полювання, раціональному веденні мисливського господарства,

інформувала суспільство про діяльність Галицького мисливського товариства, охорону природи. Встановлено, що друкований орган «Łowies» був знаряддям товариства для лобювання статутних цілей товариства в запровадженні раціонального ведення мисливства, відстоювання інтересів мисливців, орендарів мисливських угідь перед органами державної влади, сільським населенням.

Виявлено, що для успішного досягнення мисливських стратегічних цілей щодо правового регулювання використання тваринного світу Галичини організували пропагандистські заходи – виставки в галузі мисливства та рибальства. Їх організація в Галичині була започаткована з кінця XIX віку. Організована в 1910 році у Відні виставка мала міжнародне значення і отримала назву «Першої міжнародної мисливської виставки». Її головною ціллю була пропаганда мисливства та рибальства, а також – святкування вісімдесятиріччя монарха Австро-Угорської імперії Франца Йосифа I, який, як відомо, був вправним мисливцем.

Встановлено, що позитивні наслідки для ефективного використання тваринного світу мав розвиток рибальської та мисливської освіти. З кінця XIX ст. в Галичині з метою підготовки фахівців у галузі рибальського господарства було організовано низку навчальних закладів та короткотермінових курсів, які, як правило, мали тематичне спрямування.

Виявлено, що в Галичині, починаючи з XIX століття, над польською мисливською термінологією тяжіє німецька мова, оскільки місцеві мисливці переймали німецькі способи полювання, німецькі назви та визначення, послуговувались німецькими підручниками з мисливства. Навчання лісників та егерів велась за невеликим винятком, німецькою мовою. Прогресивно та патріотично настроєна польська мисливська

верхівка об'єднувалась у мисливські товариства та бачила своє завдання в збереженні та створенні польської мисливської термінології, виданні польських термінологічних мисливських словників та підручників, сприяла та фінансувала видавництво друкованих мисливських періодичних видань польською мовою, оскільки розглядала мисливську мову в якості самобутності та самоідентифікації нації. Не зважаючи на труднощі, XIX століття залишило солідні праці, що стосуються польської мисливської термінології.

5. Виявлено особливості публічного управління Галичини що у порівнянні з іншими країнами Європи робили його ефективність у галузі використання тваринного світу нижчим. Досліджено, що найефективніше використання тваринного світу в Австро-Угорській імперії спостерігалось Чехії, Моравії, Сілезії. Встановлено, що мисливські види пернатої дичини користувались на ринках Галичини та Європи високим попитом. Вартість м'яса пернатих у порівнянні з м'ясом диких копитних тварин була у 5-7 разів вищою, що свідчить про великі фінансові дисбаланси у соціальній сфері. Загалом вартість пернатої дичини в Європі була вищою, ніж у Галичині, що зумовлювало її експорт та підвищувало ціни на внутрішньому ринку, і цей факт є свідченням загальної бідності галичан. Виявлено, що найбільше цінувалась дичина у Франції, де вартість 15 фазанів дорівнювала вартості 1 дикого кабана. Досліджено, що споживання дичини мало сезонний характер, найнижчий рівень припадав на березень-травень, а найвищий – на вересень-листопад. Позитивно на торгівлю дичиною вплинув науково-технічний прогрес, коли м'ясо дичини можна було тривалий час зберігати в охолодженому вигляді. Це унеможливлювало знівелювати сезонне удорожчання дичини. У порівнянні з країнами Європи в Галичині споживання

пернатої дичини було в десятки, а по деяких позиціях – у сотні разів нижчим.

Важливу роль для Галичини відігравав експорт риби та раків. Особливо на зарубіжних ринках цінувались короп та раки. Основною країною для експорту рибної продукції з Галичини була Німеччина. Серед факторів, що сприяли експорту рибної продукції – її висока ціна на ринках Європи та кулінарні смаки європейців. Для стримування експорту рибної продукції з Галичини європейські країни запроваджували високі мита та здійснювали сумнівні маніпуляції з якістю продукції. Встановлено, що експорт дичини значно перевищував імпорт. Основними чинниками, які спонукали до експорту дичини, був великий попит на неї і відповідно висока ціна у країнах Європи. Найбільше дичини експортували до Франції, Німеччини, Англії, Швейцарії, а імпортували з Німеччини, Росії, Італії. Одним із чинників, що негативно впливав на експорт дичини, була висока ціна залізничних перевезень.

Публічне управління експорту та імпорту дичини було зосереджене на контролі за якістю дичини та оплатою мита. Розмір податку в Галичині за реалізацію дичини залежав від її виду. Вартість оподаткування пернатої дичини була вищою за свійських пернатих.

6. Розглянуто вплив публічного управління на соціально-економічний стан галузі мисливства та рибальства. Встановлено, що використання тваринного світу базувалося на праві приватної власності на тваринний світ. З метою ефективно організації ведення мисливського господарства право власності на мисливські види дичини обмежувалось для малих землевласників з метою їх об'єднання в більші господарства, на яких можна раціонально вести господарство, а

за здачу в оренду права використання дичини їх власники отримували відповідні суми коштів. Встановлено, що значний вплив на формування ціни мало місцезнаходження земельної ділянки, яку здавали в оренду з правом полювання. На рівні підзаконних актів мисливські товариства теж встановлювали право власності на добуту дичину під час проведення полювання.

Виявлено, що у різних країнах були різні підходи щодо права полювання на власній земельній ділянці. Якщо мисливське законодавство у Франції, Англії, Швеції, Норвегії, Бельгії, Голландії, Іспанії, Румунії, Італії давало право полювання власникам земельних ділянок незалежно від їхньої площі, а без їхньої згоди ніхто не мав право полювати, то в Німеччині та країнах, які входили до Австро-Угорської імперії, визначалась мінімально допустима площа, власник якої мав право полювати. На різних принципах надавались в користування мисливські угіддя. У Бельгії, Франції, Росії оренда права полювання здійснювалась на конкурентних засадах, шляхом проведення аукціонів.

Досліджено, що у низці країн з метою раціонального використання дичини між землевласниками та орендарями права полювання укладались угоди, в яких визначались не лише розмір орендної плати, але й зобов'язання щодо невиснажливого використання популяції дичини, заходи щодо запобігання поширення епізоотичних захворювань, регуляція чисельності шкідливих та хижих тварин. Встановлено, що основними положеннями, які врегульовували це питання, були: визначення власності мисливських угідь, процедура оренди угідь, оплата за їх використання, охорона угідь від незаконного полювання.

Виявлено, що у публічному управлінні велике значення при експортно-імпортних операціях мали ветеринарні аспекти, що врегульовувались як законодавчо, так і в міждержавних договорах. Основні критерії оцінки якості м'яса дичини та риби у ветеринарному законодавстві базувались на свіжості м'яса, способах транспортування, обмеженнях при встановленні епізоотій, принципі заборони застосування отруйних речовин при добуванні дичини. Аналіз законодавчого забезпечення державного управління галуззю мисливського господарства та інституційного забезпечення органів місцевої влади в період Другої Речі Посполитої показав, що публічне управління ґрунтувалось на децентралізації влади, а воєводи мали широкі повноваження для впливу на галузь мисливського господарства.

7. Розкрито особливості нормативно-правового регулювання у сфері використання тваринного світу. Встановлено, що законодавчо розмір податку в Галичині за реалізацію продукції мисливства встановлювався відповідно до виду дичини. Оподаткуванню підлягало право виконання полювання, податок залежав від місцезнаходження мисливських угідь та чисельності дичини, яка знаходиться в них. Виявлено, що аналогічні підходи існували у рибальському господарстві, особливість оподаткування якого полягала не лише в податку на право вилову риби, але й на знаряддя для вилову риби. Встановлено, що податкові механізми застосовувались в публічному управлінні рибальства з метою стимулювання місцевого виробника. Виявлено, що для зменшення кількості мисливських собак і, тим самим, для зниження поширення епізоотичних захворювань застосовувались податкові важелі. Встановлено, що на розмір оподаткування мали також вплив політичні режими.

Досліджено, що правовому регулюванню підлягали й методи полювання. У своєму еволюційному розвитку людство в методах полювання пройшло етапи від використання капканів, силець та інших механічних засобів для добування дичини до повної їх заборони. Головним чином капкани застосовували з метою добування хижих тварин. З розвитком науково-технічного прогресу та ширшим застосуванням вогнепальної зброї на полюванні зменшилась частка застосування капканів та методів отруєння дичини з метою добування. Виявлено, що галицьке суспільство негативно ставилось до добування дичини із застосуванням капканів. Особливе несприйняття виявили мисливці, які орієнтуватись не лише на м'ясо дичини, а й на мисливські трофеї, якими можна похвалитись на організованих мисливських виставках. Виготовленням капканів в Галичині займались на промисловій основі, а у мисливських часописах широко рекламували капкани та інші знаряддя для добування дичини, дозволені тогочасним законодавством.

Встановлено, що при організації мисливського господарства воєводи мали відповідно до мисливських законів широкі повноваження: визначення термінів полювання, перевірки діяльності старост, боротьби з браконьерством. Позитивний вплив на правозастосування в галузі мисливського господарства у Львівському воєводстві мала та обставина, що власне сам Львівський воєвода був палким прихильником мисливства.

Встановлено, що корупційні дії уповноважених осіб органів державної влади Галичини не сприяли ефективному розвитку мисливського господарства. Виявлено, що найбільше невдоволення суспільства викликали ухвалення рішення щодо надання в оренду права полювання, де переможця аукціону визначали всупереч тогочасному законодавству. Корупційні

прояви мали великий вплив на ухвалення судових рішень при відшкодуванні збитків, завданих мисливськими тваринами сільськогосподарським виробникам, притягнення порушників правил полювання до відповідальності та й самих мисливських охоронців при порушенні виконання службових обов'язків. Громадські мисливські організації вживали відповідних заходів з метою зменшення корупційних дій при правозастосуванні законодавства в галузі мисливського господарства.

Встановлено, що крім корупційних дій влади негативний вплив спостерігався від дій окупаційної влади під час воєн. Виявлено що у частині державного управління мисливським господарством та полювання окупаційна влада приділяла велику увагу визначенню кола осіб, яким видавали мисливські посвідчення та дозволи на зброю. Вирішальну роль відігравала лояльність осіб до окупаційної влади. Дія дозволів поширювалась на окремих регіон, а термін дії зменшувався до одного року. При втраті довіри до особи у неї можна було конфіскувати видані документи без пояснень.

8. Розкрито позитивні та негативні сторони формування та здійснення державної політики в організації мисливства і рибальства в означений історичний період розвитку Галичини. Встановлено, що публічне управління Галичини досліджуваного періоду базувалось на тогочасній політичній ситуації, яка визначала соціально-економічні та гуманітарні відносини.

Виявлено, що позитивний вплив на використання тваринного світу мав той аспект, що з метою залучення більшої площі мисливських угідь в користування власники ділянок повинні були надавати їх для полювання за визначену законом платню. З іншої сторони публічне управління, застосовуючи законодавчі механізми, спонукало орендарів рибальських ревірів

до невиснажливого використання тваринного світу. Визначалось, що місцева влада мала право збільшувати перелік списку недозволених снастей та способів добування тварин в залежності від місцевих кліматичних та географічних умов. У деяких періодах на місцевому рівні визначались також й терміни полювання, а також місцева влада мала можливість заборонити полювання на певний вид дичини. Ці заходи позитивно впливали на стан популяції дичини і, таким чином сприяли ефективному використанню тваринного світу.

Доведено, що позитивним аспектом публічного управління Галичини, на відміну від сучасного було те що на рівні нормативно-правових актів визначався алгоритм права власності на дичину під час полювань. Більше того, заохочували більш влучних та молодих мисливців ділитись дичиною з старшими, які не відзначались спритністю. Це давало можливість уникати конфліктів між учасниками полювань та сприяло відпочинку під час полювань.

Встановлено, що у досліджуваний період приватна власність на тваринний світ була абсолютизована і тому домінувала над суспільними інтересами. Цей факт мав позитивне значення, так як незаконне полювання на дичину прирівнювалось до крадіжки свійських тварин, при чому навіть покарання було однаковим. Ліберальний політичний режим Другої Речі Посполитої знівелював ці традиції, і крадіжка дичини була перекваліфікована на незаконне полювання з набагато легшим покаранням.

9. Визначено перспективи творчого використання історичного досвіду використання тваринного світу для вдосконалення сучасного публічного управління у сфері використання тваринного світу. Встановлено, що з проголошенням незалежності в Україні з'явилась можливість

дослідити свою історію без ідеологічних нашарувань тоталітарного комуністичного режиму. Красномовним є той факт, що архівні справи, які стосуються мисливських та рибальських товариств до 1939 року, затавровані як «Буржуазное националистическое сообщество». Дещо інший стан дослідження розвитку мисливства та рибальства спостерігається на лівобережній Україні, яка входила до Російської імперії. Велику роль відіграло те, що Галичина до 1939 року не входила до Російської імперії, а до Радянського Союзу увійшла лише в 1939 році. Негативно впливав й ідеологічний фактор, так як матеріали для дослідження публічного управління Галичини повністю були опубліковані «буржуазно чужою польською мовою».

Із встановленням незалежності України в 1991 році країна декларативно взяла курс на утвердження приватної власності на засоби виробництва, ринкову економіку, багатопартійність. Тобто, фактично повернулась на суспільно-економічні відносини, які існували в Галичині до вересня 1939 року. Тож дане дослідження актуалізується тим, що дослідження закономірностей, принципів і тенденцій розвитку публічного управління в історичному контексті збагачують не лише теорію, але практику використання природних ресурсів та використання тваринного світу, зокрема.

Сучасна система публічного управління в галузі використання тваринного світу намагається трансформувати командно-адміністративні принципи управління на ринкові.

У дослідженні проведено аналіз використання земельних ділянок для ведення мисливських господарств у період загальної приватної власності на неї. Рудиментом комуністично-тоталітарного режиму залишився механізм надання у користування земельних ділянок. Якщо на даний час

рішення про надання земельних ділянок ухвалює орган місцевого самоврядування, а вся галузь є збитковою, на відміну від країн Європи, то доцільно використати досвід Галичини, кули суб'єктом прийняття даного роду рішення був землевласник, який напряду був заінтересований, щоб його ділянка ефективно використовувалась, так як від цього залежали його дивіденди. Тому критично важливим для публічного управління України є застосувати досвід Галичини, де мисливські угіддя надавались на конкурентних засадах, а суб'єктом ухвалення рішень був землевласник, а не органи влади.

У зв'язку з тим, що Радянська влада усупільнила засоби виробництва відпали та знівелював конфліктні ситуації щодо відшкодування збитків, завданих мисливськими видами тварин. На даний час суспільна ситуація докорінно помінялась, тому слід використати досвід публічного управління Галичини в частині відшкодування збитків, завданих сільськогосподарським товаровиробникам дичиною.

Публічне управління сучасної України повністю централізоване. Доцільно використати досвід Галичини у децентралізації публічного управління щодо використання тваринного світу, так як великій за площею країні неможливо врахувати в одному законодавчому акті вплив погодних, географічних, кліматичних особливостей. Компетенція вирішення впливу цих компонентів дає можливість ефективніше використовувати тваринний світ.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, які відображають основні наукові результати дисертації

1.Проців О.Р. Вплив тоталітарних ідеологій на розвиток мисливства Європи. Екологічні, соціальні й економічні аспекти розвитку АПК на засадах раціонального ресурсовикористання : колективна монографія / за ред.. П.В. Писаренка, Т.О. Чайки, О.О. Ласло, – П. : Видавництво «Сімон», 2015, – С. 10-18.

2.Проців О.Р. Історія мисливства та рибальства у Станиславові та Станиславівському повіті ХІХ – початку ХХ ст. [Текст] : монографія / Івано-Франківськ, Фоліант, 2015 – 124 с.

3. Проців О.Р. Значення лисиці для мисливського господарства Галичини ХІХ – початку ХХ ст. [Текст] : монографія / Івано-Франківськ, Фоліант, 2015 – 72 с.

4.Проців О.Р. Історія мисливства та рибальства Долинського повіту кінця ХІХ – початку ХХ ст. [Текст] : монографія / Івано-Франківськ, Фоліант, 2016 – 273 с.

5.Проців О.Р. Історія мисливства та рибальства міста Кракова та Краківського повіту ХІХ – початку ХХ ст. [Текст] : монографія / Івано-Франківськ, Фоліант, 2015 – 87 с.

6.Проців О.Р. Організація мисливства у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ століття в контексті державного регулювання розвитку мисливського господарства в Україні [Текст] : монографія // Івано-Франківськ, Фоліант, 2015 – 204 с.

7.Проців О.Р. Мисливське господарство та полювання на пернатих у Галичині в ХІХ – на початку ХХ ст. [Текст] : монографія // Івано-Франківськ, ФОЛІАНТ, 2017 – 320 с.

8.Проців О.Р. Рибальство Галичини ХVІ – початку ХХ ст. : історіографія та джерела / Івано-Франківськ, Фоліант, 2017 – 248 с.

9.Проців О.Р. Історія мисливської зброярської галузі Галичини середини ХІХ – початку ХХ століття / Івано-Франківськ, Фоліант, 2017 – 186 с.

10. Проців О. Р. Ловецтво Львова середини ХІХ – першої третини ХХ ст. [Текст] : монографія // Івано-Франківськ, Фоліант, 2018 – 476 с.

11. Проців О. Р. Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини [Текст] : монографія / О. Р. Проців. – Івано-Франківськ, Лілея- НВ, 2019. – 578 с. – ISBN 978-966-668-494-6.

12. Проців О.Р. Експорт рибної продукції Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст.: адміністративний, економічний аспекти // Публічне управління та митне адміністрування : наук. зб. / Ун-т митної справи та фінансів. – Дніпропетровськ: Вид-во Ун-ту митної справи та фінансів, 2015 р. – № 2 (13). – С. 28-36.

13. Проців О.Р. Особливість державного управління галузі мисливства у Галичині під час воєнних конфліктів // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління : зб. наук. пр. / Акад. муніципал. упр. – Київ, 2016. – № 2. – С. 85-94.

14. Проців О. Р. Історико-правовий аналіз державного управління при використанні отруйних речовин у мисливському господарстві Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст.ст. // Вісник Національного університету цивільного захисту України : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2016. – Вип. 2 (5). – С. 47-54. – (Серія "Державне управління").

15. Проців О.Р. Державне управління сектору мисливського господарства у Львівському воєводстві (1920-1939р.р.) // Право та державне управління : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т, Запоріж. торг.-пром. палата. – Запоріжжя: Класич. приват. ун-т, 2016. – Вип. 3 (24). – С. 9-15.

16. Проців О.Р. Особливості права власності на пернату дичину у Галичині та її вплив на державне управління при організації полювань / Олег Проців / Наукові розвідки з державного та муніципального управління : збірник наукових праць Академії муніципального управління. – 2016. – № 2. – С. 99-106.

17. Проців О. Р. Імпорт рибної продукції Галичини кінця XIX – початку XX ст.: адміністративний, економічний аспекти // Публічне управління та митне адміністрування : наук. зб. / Ун-т митної справи та фінансів. – Дніпропетровськ: Вид-во Ун-ту митної справи та фінансів, 2016 р. – № 1 (14). – С. 7-15.

18. Проців О.Р. Забезпечення права власності на мисливські види тварин у Галичині в 1875 – 1939 рр. // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 6. — 2016. – С. 11-16.

19. Проців О.Р. Вплив громадських організацій на торгівлю дичиною у Галичині кінця XIX – початку XX ст. // *Наукові праці: науково-методичний журнал*. – Вип. 269. Т. 281. Державне управління. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2016. – С. 18-23.

20. Проців О.Р. Державне регулювання права власності на дичину у Галичині XIX –початку XX ст.: політико-національний аспект // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 1. — 2017. – С. 165-172.

21. Проців О.Р. Роль Краківського товариства охорони тварин у межах здійснення державно-правового забезпечення сфери розвитку мисливства та рибальства Галичини кінця XIX ст. // *Вісник НУЦЗУ (Серія «Державне управління»)*. – 2017. – Вип. 1. (6). – С. 49-59.

22. Проців О.Р. Вплив правового механізму регулювання власності на мисливські види тварин на організацію мисливства

у Європі Х-ХХ ст. Публічне управління та митне адміністрування : наук. зб. / Ун-т митної справи та фінансів. – Дніпропетровськ: Вид-во Ун-ту митної справи та фінансів, 2016 р. – № 2 (15). – С. 35-41.

23. Проців О. Р. Особливості впливу Крайового рибальського товариства у Кракові на державне управління рибальської галузі у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ століття // Наукові праці: науково-методичний журнал. – Вип. 278. Т. 290. Державне управління. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2017. – С. 114-119.

24. Проців О.Р. Державне регулювання права користування мисливськими угіддями у країнах Європи у ХІХ ст. : історико-теоретичний аспект // *Інвестиції: практика та досвід* : наук.-практ. журн. / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили – Київ: 2017. – № 13. – С. 82-87.

25. Публічне управління сектором мисливського та рибальського господарства у місті Кракові та Краківському повіті середини ХІХ – початку ХХ ст. // *Інвестиції: практика та досвід* : наук.-практ. журн. / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили – Київ: 2017. – № 14. – С. 87-92.

26. Проців О.Р. Державне регулювання права користування мисливськими угіддями у Галичині ХVІ – кінця ХІХ ст.: історико-теоретичний аспект // Публічне урядування : збірник. — № 4 (9) — вересень 2017. — Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — С. 161-173.

27. Проців О.Р. Організація рибальського господарства у Східній Галичині на початку ХХ ст.: політико-етнічний аспект // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 3. — 2017. – С. 84-90.

28. Проців О.Р. Вплив корупції на державне управління галуззю мисливського господарства Галичини кінця ХІХ –

початку XX ст. // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 5. — 2017. — С. 139-143.

29. Проців О.Р. Військова складова в публічному управлінні мисливським господарством Галичини початку XX ст. // *Публічне урядування* : збірник. — № 5 (10) — грудень 2017. — Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — С. 208-217.

30. Проців О.Р. Державне управління торгівлею продукцією мисливства під час Першої світової війни // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 6. — 2017. — С. 167-172.

31. Проців О.Р. Вплив податкової політики влади Галичини середини XIX початку XX століття на мисливське та рибальське господарство // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України* : зб. наук. пр. — № 1. — 2018. — С. 87-94.

32. Проців О.Р. Державне регулювання добування лисиці у Галичині XVI — початку XX ст.: історичний аспект // *Публічне урядування* : збірник. — № 1 (11) — січень 2018. — Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2018. — С. 217-226.

33. Дробот І. О. Проців О.Р. Державне управління у сфері торгівлі мисливською та рибальською продукцією у Галичині XIX – початку XX ст.: ветеринарний аспект // *Публічне управління та регіональний розвиток* – 2018. № 1. – С. 98-111. (*Особистий внесок: обґрунтовано підходи до концептуалізації побудови ефективного публічного управління торгівлею тваринним світом, враховуючи історичні особливості*)

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

34. Проців О.Р. Особливості правозастосування сектору мисливського господарства у Львівському воєводстві (1920-1939

р.р.) // «Юридичні наукові дискусії як фактор сталого розвитку правової доктрини та законодавства: Міжнародна науково-практична конференція м. Київ, 10-11 квітня 2015 р. – у 2 частинах, – К. Центр правових наукових досліджень, 2015 – Частина I. – С. 18-22.

35. Проців О.Р. Державне управління у сфері торгівлі мисливської продукції у Галичині XIX – початку XX століття: ветеринарний аспект // Сучасні тенденції розвитку медицини, ветеринарії та фармакології. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 24-25 квітня 2015 року), -Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 106-110.

36. Проців О.Р. Удосконалення бюджетного регулювання та надання адміністративних послуг у галузі мисливського господарства // Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 22-23 квітня 2015 р. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – С. 93-95.

37. Проців О.Р. Історія мисливства Сколівщини кінця XIX – початку XX століття // Розвиток АПК на засадах раціонального природокористування: екологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали II Міжнарод. наук.-практ. конф. (Полтава, 28 трав. 2015). – Полтава : ПГАА, 2015. – С. 124 – 130.

38. Проців О.Р. Негативний вплив тоталітаризму на організацію мисливського господарства в Україні // Держава у теорії і практиці українського націоналізму. Матеріали VI Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. Івано-Франківськ, 26-27 червня 2015 р. / Наук. ред. О. М. Сич. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. С. 392-398.

39. Проців О.Р. Державне регулювання добування лисиці у Галичині кінця XIX – початку XX століття: адміністративно-

правовий аспект // «Шляхи вдосконалення нормативно-правової бази України як основи сталого розвитку суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. м. Харків, 4-5 вересня 2015 р. – Х. : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2015. – С. 43-48.

40. Проців О.Р. Державне управління у торгівлі рибою у Галичині XIX – початку XX ст.: ветеринарний аспект // «Шляхи вдосконалення нормативно-правової бази України як основи сталого розвитку суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. м. Харків, 4-5 вересня 2015 р. – Х. : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2015. – С. 39-42.

41. Проців О.Р. Браконьєрська культура Галичини кінця XIX – початку XX ст. // «Проблеми правової реформи та розбудови громадянського суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. (м. Дніпропетровськ, 24-26 вересня 2015 року). – Дніпропетровськ: ГО «Українська асоціація правових досліджень», 2015. – С. 12-18.

42. Проців О.Р. Проблеми реформування адміністративних послуг у галузі мисливського господарства // «Проблеми правової реформи та розбудови громадянського суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. (м. Дніпропетровськ, 24-26 вересня 2015 року). – Дніпропетровськ: ГО «Українська асоціація правових досліджень», 2015. – С. 79-83.

43. Проців О.Р. Модернізація системи державного управління волонтерським рухом: історичний досвід мисливських організацій у Галичині // Модернізація системи державного управління: теорія і практика [Text] : матер. Наук.-прак. Конф. За між нар. уч (9 жовтня 2015 р., Львів) / за наук.

Ред.. чл.-кор. НАН України В.С. Загорського, доц. А.В. Ліпінцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2015. – С. 65-67.

44. Проців О.Р. Вплив єврейської культури на торгівлю дичиною у Галичині кінця XIX – початку XX ст. [Text]: матер. Дев'ятої міжнародної наукової конференції (29-30 жовтня 2015 р., Дніпропетровськ) / за наук. ред. академіка НАН України Смоля В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 93-95.

45. Проців О.Р. Нормативно-правове регулювання торгівлі дичиною у Галичині середини XIX – початку XX ст. [Text]: матер. Дев'ятої міжнародної наукової конференції (29-30 жовтня 2015 р., Дніпропетровськ) / за наук. ред. академіка НАН України Смоля В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 87-89.

46. Проців О.Р. Державне регулювання торгівлі мисливською продукцією у Галичині під час Першої світової війни [Text]: матер. Дев'ятої міжнародної наукової конференції (29-30 жовтня 2015 р., Дніпропетровськ) / за наук. ред. академіка НАН України Смоля В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 102-104.

47. Проців О.Р. З історії мисливства у Рафайловій кінця XIX – першої третини XX ст. Історико-культурна спадщина. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Історико-культурна спадщина Прикарпаття (на пошану Петра Арсенича з нагоди його 80-річчя та 55-річчя історико-краєзнавчої діяльності)» (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2014 р.) / Науковий редактор А. Королько. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. – С. 126-133.

48. Проців О.Р. З історії мисливства села Микуличин [Text]: матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 квіт.

2015 р., смт Путила, Чернівецька обл., Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2015. – С. 158-160.

49. Проців О.Р. Економічне значення розвитку рибальства на р. Бистриця в кінці XIX– на початку XX ст. [Text]: матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 квіт. 2015 р., смт Путила, Чернівецька обл., Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2015. – С.

50. Проців О.Р., Карабчук Д.Ю. **Вплив програми FLEG-II на розвиток мисливської галузі України** [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (15 квітня 2016 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. — Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2016. — С. 196-199. — ISBN 978-617-644-031-4.

51. Проців О.Р. Діяльність Луцького осередку Польської спілки мисливських товариств (1920–1939 рр.) [Текст]: матер. V Всеукраїнських політологічних читань імені професора Богдана Яроша: зб. наук. пр. / за заг. ред. В. І. Бортнікова, Я. Б. Яроша. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – С. 194-206.

52. Проців О.Р. Нормативно-правове забезпечення організації мисливства Галичини кінця XVIII – середини XIX століття // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матеріали Третьої міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 трав. 2016 р., смт Путила – м. Чернівці, Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – С. 300-303.

53. Проців О.Р. Казимир Водзіцький – орнітолог, мисливець, громадський діяч // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матеріали Третьої міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 трав. 2016 р., смт Путила – м. Чернівці, Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – С. 223-226.

54. Проців О. Р. Державне регулювання профілактики та лікування сказу у мисливському господарстві Галичини середини ХІХ – початку ХХ століття // Актуальні питання публічного та приватного права: наукове періодичне видання. – 2015. – № 2 (10). – С. 71-76.

55. Проців О. Р. Організація транспортування дичини та риби поштою у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ ст. [Text]: матер. Десятої міжнародної наукової конференції (27-28 жовтня 2016 р., Дніпро) / за наук. ред. академіка НАН України Смолія В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 67-70.

56. Проців О. Р. Організація торгівлі дичиною та рибою у Галичині кінця ХІХ – початку ХХ ст. у святкові дні [Text]: матер. Десятої міжнародної наукової конференції (27-28 жовтня 2016 р., Дніпро) / за наук. ред. академіка НАН України Смолія В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 66-67.

57. Проців О. Р. З історії мисливства та рибальства у Ворохті кінця ХІХ – першої третини ХХ ст. Етнокультурна спадщина Прикарпаття. «Етнокультурна спадщина Прикарпаття (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75річчя)» (м. Івано_Франківськ, 4 грудня 2016 року)/ Науковий редактор А. Королько. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. – С. 165-180.

58. Проців О. Р. Організація рибальської справи на Дністрі кінця XIX – початку XX ст [Text] Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матеріали Четвертої міжнар. наук.-практ. конф. (28–29 квіт. 2017 р., смт Путила, Чернівецька обл., Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2017. – С. 161-163.

59. Проців О. Р. Діяльність громадських мисливських організацій та господарств у Снятинському повіті в кінці XIX-30-х рр. XX ст. /Олег Проців// Снятин (Краєзнавчий і літературно-мистецький журнал). – 2016. – № 13 (27). – С. 66-79.

60. Проців О. Р. Організація мисливського та рибальського господарства у Коломийському повіті кінця XIX – початку XX ст. // Український феномен Гуцульщини: національний та Європейський контексти. Матеріали XXI Міжнародної наукової конференції в рамках XXIV Міжнародного гуцульського фестивалю (м. Коломия, 11 серпня 2017 року) – Коломия : Вік. 2017. С. – 225-230.

61. Проців О. Р. Концесія у лісовому та мисливському господарстві: можливості, ризики, інтереси // Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 12-13 жовтня 2017р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2017. – 28-31.

62. Проців О. Р. Реклама ветеринарних препаратів для лікування собак у Галичині кінця XIX – початку XX ст. [Text]: матер. Одинадцятої міжнародної наукової конференції (26-27 жовтня 2017 р., Дніпро) / за наук. ред. академіка НАН України Смоля В.А., проф. Ченцова В.В. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів – С. 77-79.

63. Проців О. Р. Військові та мисливство - історія та сучасність // Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17-18 листопада 2017 р. - Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2017. - С.18-21.

64. Проців О. Р. Законодавче забезпечення та правозастосування при полюванні з використанням капканів у Галичині XVI – початку XX ст. // Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17-18 листопада 2017 р. - Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2017. - С. 21-24.

65. Проців О.Р. Особливості організації сектору мисливського господарства Івано-Франківської області // Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 28 груд. 2017). - Полтава : ПДАА, 2017. - С. 91-94.

66. Проців О. Р. Проблеми публічного управління галуззю мисливського господарства: методологічний аспект / Олег Проців // Проблеми розвитку публічного управління в Україні [Текст] : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. уч., 12-13 квіт. 2018 р. / за наук. ред. чл.кор.НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. — Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2018. - С. 67 – 71.

67. Проців О.Р. З історії мисливства у Гриняві // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень :матеріали П'ятої міжнар. наук.-практ. конф. (19 квітня 2018 р., м. Чернівці, Україна) / наук. ред. І.І. Чорней, І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ.

парк «Черемоський» та ін. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – С. 144-146.

68. Проців О.Р. Історичний досвід організації розведення дичини на прикладі вольєра «Пилявин» графа Й. Потоцького // Передумови та перспективи раціонального використання природно-ресурсного потенціалу : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 28 трав. 2018). – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 135-138.

69. Проців О. Р. Проблеми та перспективи публічного управління галузі мисливського господарства // Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 24 листопада 2017 р. / за ред. В. М. Огаренка, О. В. Покатаєвої та ін. Запоріжжя : КПУ, 2017. С. 209-212.

70. Проців О.Р. Роль громадських організацій Галичини середини XIX- початку XX ст. у збереженні фауни Гуцульщини // Гуцульщина – XXI сторіччя: проблеми та перспективи збереження гірської природи та етнічної культури в гуцульському регіоні Українських Карпат в умовах глобалізації Матеріали науково-практичної конференції, що відбулася у рамках XXV Міжнародного гуцульського фестивалю (м. Яремче, 27 липня 2018 року) – С. 105-108.

71. Проців О. Р. Проблеми розвитку публічного управління в Україні у галузі тваринного світу: історико-компаративний аспект // Проблеми розвитку публічного управління в Україні: матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (11 – 12 квітня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. — С. 54-57. — ISBN 978-617-644-049-9.

72. Проців О.Р. Проблеми формування та реалізації конкурентної політики органами публічного управління у галузі використання тваринного світу // Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 р.) – Львів ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. – С. 102-104.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

73. Проців О. Р. Ветеринарні аспекти у державному регулюванні мисливства та рибальства у Галичині кінця XIX – початку XX століття / Олег Проців // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки. – Львів, 2015. – Т. 17, № 1 (61). – Ч. 1. – С.153-159.

74. Проців О. Р. Державне регулювання мисливства у Галичині під час Першої світової війни // Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». – 2015. - № 2. – С.160-162. – Режим доступу: par.in.ua/2_2015/49.pdf

75. Проців О.Р. Господарське значення експорту та імпорту мисливської продукції Австро-Угорської імперії кінця XIX – початку XX ст. // *Історія торгівлі, податків та мита*: зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2015. – № 1(11). – С. 155-167.

76. Проців О.Р. Особливості організації мисливства під час окупації Галичини у Першій Світовій війні //Електронне наукове видання «Порівняльно-аналітичне право»: зб. наук. пр. – Ужгород, 2016. – № 2. С. 104-108.

77. Проців О.Р. Нормативно-правове регулювання торгівлі пернатими у Галичині середини XIX – початку XX ст. // *Історія*

торгівлі, податків та мита: зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2015. – № 2 (12). – С. 157-164.

78. Проців О.Р. Історіографія ветеринарних аспектів розвитку рибальства Галичини XIX – початку XX ст. // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – 2016. – Т. 18. – № 2 (66). – С. 237-240.

79. Проців О.Р. Вплив партії «Stronnictwo chłopskie» на організацію мисливства Галичини кінця XIX ст.: політичний аспект // Порівняльно-аналітичне право – електронне наукове видання. – 2016. – № 4. – Режим доступу: http://www.pap.in.ua/4_2016/10.pdf

80. Проців О.Р. Організація мисливських виставок у Львові в XIX — на початку XX ст. // *Народознавчі зошити* — 2016. — № 6 (132). — С . 1345- 1349.

81. Проців О.Р. Господарське та культурне значення спортивного рибальства у Галичині XIX – початку XX ст. // *Краєзнавство: науковий журнал.* – 2016. – Ч. 3/4 (96/97). – С. 187-201.

82. Проців О. Р. Вплив програми FLEG-II на розвиток публічного управління галуззю мисливського господарства України // Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». – 2016. - № 5. – С.228-231. – Режим доступу: http://www.pap.in.ua/5_2016/69.pdf

83. Проців О.Р. Організація мисливства та рибальства у Богородчанському повіті середини XIX – початку XX ст. // ГАЛИЧИНА. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2016. Ч. 28. С. 120-126.

84. Проців О.Р. Історія організації мисливської освіти у Галичині кінця XIX — початку XX століття// *Народознавчі зошити* — 2017. — № 2 (134). — С . 395- 399.

85. Проців О. Р. Історія організації рибальської освіти у Галичині кінця XIX – початку XX століття // Олег Проців // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки. – Львів, 2017. – Т. 19, № 76. – Ч. 1. – С.159-162.

86. Проців О. Р. Формування ціни на мисливські види пернатої дичини у Галичині кінця XIX – початку XX ст // *Історія торгівлі, податків та мита: зб. наук. пр.* – Дніпропетровськ, 2016. – № 1-2 (13-14). – С. 148-157.

87. Проців О.Р. Діяльність Малопольського мисливського товариства (1920-1939 рр.) // *Народознавчі зошити* — 2017. — № 5 (137). — С . 1134- 1140.

88. Проців О.Р. Діяльність громадських мисливських організацій у Снятинському повіті середини XIX- початку XX століття // *Народознавчі зошити* — 2017. — № 4 (136). — С . 867-874.

89. Проців О.Р. Організація мисливства та рибальства у Тлумацькому повіті кінця XIX – початку XX ст. // *Scriptorium nostrum.* - 2017. - Вип. : 3 (9). - С. 169-176.

90. Проців О.Р. Діяльність Міського мисливського товариства у Львові // *Народознавчі зошити* — 2017. — № 6 (138). — С . 1425-1432.

91. Проців О.Р. Вплив громадських організацій Львова середини XIX – початку XX ст. на розвиток мисливської зброярської галузі Карпатський край. - 2017. - № 1. (9) - С. 59-65.

92. Проців О.Р. Діяльність вудкових товариств у Галичині XIX – початку XX ст. // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2017. Ч. 29-30. – С. 308-313.

93. Проців О.Р. Розвиток кінологічної справи у Львові (сер. XIX –поч. XX ст.) // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 23-24. – С. 260–266.

94. Проців О. Р. Дещо з історії Львівського мисливського товариства ім. Святого Губерта // *Народознавчі зошити* — 2018. — № 3 (141). — С. 679- 695.

95. Проців О.Р. Значення шкіри мисливських видів тварин у Галичині середини XIX – початку XX ст. // *Історія торгівлі, податків та мита* : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2017. – № 1-2 (15-16). – С. 98-113.

96. Проців О.Р. Розвиток мисливського стрілецького спорту у Львові кінця хіх – початку XX ст. // *Scriptorium nostrum*. - 2018. - Вип. : 1 (10). - С. 152-176.

97. Проців О.Р. Правове регулювання та правозастосування виробництва, торгівлі, транспортування та набуття у власність мисливської зброї у Галичині середини XIX – початку XX ст. // *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. – Івано-Франківськ, 2017–2018. – Вип. 7–8. – С. 380-389.

98. Проців О.Р. З історії мисливської зброярської фірми А. Дзіковського у Львові кінця XIX – початку XX століття // *Краєзнавство: науковий журнал*. – 2018. – Ч. 3 (104). – С. 140–149.

99. Проців О.Р. Організація виробництва кошерного м'яса у Галичині кінця XIX – початку XX ст.: історико-методологічний аспект // *Краєзнавство: науковий журнал*. – 2018. – Ч. 4 (105). – С. 196–210.

100. Проців О.Р. Оцінка харчової цінності дичини у Галичині кінця XIX – початку XX ст. // Вісник аграрної історії. – 2018. – Вип. 25-26. – С. 229–234.

101. Проців О.Р. Вплив митної політики влади Галичини середини XIX – початку XX століття на мисливське та

рибальське господарство // *Історія торгівлі, податків та мита* : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2018. – № 1-2 (17-18). – С. 24-30.

102. Проців О.Р. Діяльність Казимира Шептицького в організації лісового господарства Галичини // *Народознавчі зошити* — 2019. — № 3 (147). — С. 732- 748.

АНОТАЦІЯ

Проців О. Р. Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини.— Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук у галузі публічного управління за спеціальністю **????????????????** – **Національна академія державного управління при Президентові України, Київ, 2020.**

У дисертаційному дослідженні розглянуто важливу наукову проблему яка полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні особливостей та тенденцій розвитку публічного управління у сфері використання тваринного світу в Галичині, як одного із чинників розвитку екологічної безпеки, харчової, рекреаційної складової для задоволення потреб суспільства. Розкрито позитивні та негативні сторони формування та здійснення державної політики в організації мисливства і рибальства в означений історичний період розвитку Галичини. Визначено перспективи творчого використання історичного досвіду для вдосконалення сучасного публічного управління у сфері використання тваринного світу.

Обґрунтовано еволюції розвитку сфери використання тваринного світу Галичини, що дало можливість виявити й

узагальнити функції, закономірності, тенденції та принципи розвитку публічного управління.

Ключові слова: історія та генеза публічного управління, Галичина, тваринний світ, сталий розвиток у використанні природних ресурсів, мисливство, рибальство.